

§ 29

Helsingin kaupungin opetussuunnitelmien ja opiskelijoiden hyvinvointia tukevien suunnitelmien täsmentäminen 1.8.2022 alkaen Opetushallituksen asettamien perusteiden ja määräysten mukaisesti

HEL 2022-010335 T 12 00 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti merkitä tiedoksi, että Opetushallituksen määräysten (OPH-1090-2022), (OPH-1091-2022), (OPH-1098-2022) ja (OPH-1099-2022) mukaisesti Helsingin kaupungin esiopetuksen ja kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun, perusopetuksen ja suomenkielisen perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmiin sekä peruskoulujen koulukohtaisiin opetussuunnitelmiin on viety Opetushallituksen täsmentämät tekstit sellaisinaan ja päivitetty opetussuunnitelmat on otettu käyttöön 1.8.2022 alkaen.

Päiväkodit ja koulut huomioivat lukuvuoden toimintasuunnitelmassaan paikallisesti päätettäväksi määrätyt kasvatus ja koulutustyön ratkaisut sekä opetussuunnitelmien perusteiden sekä määräyksien muutokset koskien kiusaamisen ja syrjinnän ehkäisyä ja kurinpittoa.

Lisäksi Opetushallituksen määräyksiin (OPH-1100-2022), (OPH-1103-2022), (OPH-1104-2022) ja (OPH-1106-2022) liittyvät muutokset ja täydennykset on viety lukioiden opetussuunnitelmaan, aikuisten lukio-koulutuksen ja aikuislukion aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelmiin ja päivitetty opetussuunnitelmat on otettu käyttöön 1.8.2022 alkaen.

Samalla on päivitetty Helsingin kaupungin lukioiden ja Stadin ammatti- ja aikuisopiston opiskelijoiden opiskeluhyvinvointia tukevat suunnitelmat, sekä tehty määräysten mukaiset muutokset Stadin ammatti- ja aikuisopiston järjestyssääntöihin. Tutkintokoulutukseen valmentavassa (TUVA) koulutuksessa muutokset huomioidaan osana koulutuksen järjestäjän toteuttaman koulutuksen lainsäädäntöä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Kirsi Kukkonen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 81030
kirsi.kukkonen2(a)hel.fi
Nina Auvinen, projektisuunnittelija, puhelin: 310 15942
nina.auvinen(a)hel.fi

20.09.2022

Riikka Merimaa-Jovanovic, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 64636
riikka.merimaa-jovanovic(a)hel.fi
Nina Onufriew, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi
Heidi Vesa, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27384
heidi.vesa(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Opetushallitus on täsmentänyt opetussuunnitelmien perusteita ja määräyksiä, jotta esiopetuksen, koulujen ja oppilaitosten henkilöstöllä on jatkossa käytössään nykyistä tehokkaampia keinoja puuttua kiusaamiseen, syrjintään, häirintään ja väkivaltaan. Opetussuunnitelman perusteisiin ja määräyksiin tehtyjen täsmennysten tavoitteena on taata kaikille turvallinen oppimisympäristö. Uudistus on osa kiusaamisen, häirintän ja väkivallan ehkäisemisen toimenpideohjelmia. Lakimuutokset astuivat voimaan 1.8.2022. Laki edellyttää, että lapsen etu otetaan ensisijaisesti huomioon aina, kun opetusta suunnitellaan, järjestetään tai siitä päätetään.

Esiopetuksessa lasta ohjataan yksilönä ja ryhmänä ottamaan vastuuta omasta käytöksestään ja siitä, että ryhmässä ei kiusata, syrjitä tai aiheuteta vaaraa. Opetussuunnitelmiin on lisätty myös tarkennus aikuisen läsnäolosta ja ohjauksesta turvallisuuden varmistamiseksi. Perusopetuksessa ja toisella asteella oppilaan ja opiskelijan velvollisuuksiin on lisätty vaatimus syrjimättömyydestä. Oppilaan ja opiskelijan on jatkossa käytäydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.

Opettajan ja rehtorin ilmoitusvelvollisuus laajeni. Heillä on jatkossa velvollisuus ilmoittaa huoltajalle tai muulle edustajalle epäilty kiusaaminen, häirintä, väkivalta ja syrjintä oppimisympäristössä ja koulumatkalla. Ilmoitusvelvollisuus koskee kohteena ollutta ja epäiltyä oppilasta.

Oppilaan ja opiskelijan oikeus osallistua opetukseen voidaan evätä aiemmin säädetyin perustein. Epääminen on mahdollista, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan, opiskelijan tai muun henkilön turvallisuus kärsii oppilaan tai opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttä-

tymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan tai opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Jäljellä olevan työpäivän lisäksi myös seuraava työpäivä voidaan evätä oppilaalta tai opiskelijalta perustellusta syystä, jos opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa sen suunnitteluun, miten oppilaan tai opiskelijan turvallinen paluu takaisin opetukseen toteutetaan. Opetuksen epäämistilanteissa oppilaalle tai opiskelijalle on järjestettävä oppilas-/opiskelijahuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi on järjestettävä muu tuki epäämisen aikana ja oppilaan tai opiskelijan palatessa opetukseen. Oppilaalle tai opiskelijalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.

Kurinpitokeinot on muutettu kurinpitotoimiksi. Opetuksen järjestäjän velvoite on laatia kasvatustieteiden ja kurinpitomenettelyjen toteuttamista koskeva suunnitelma. Helsingissä on päivitetty erillinen, kaikille kouluille yhteinen Menettelytapaohje kurinpitotoimista, ojentamistoimista ja turvaamistoimenpiteistä vastaamaan 1.8.2022 voimaan tulleita muutoksia. Koulutuksen ja opetuksen järjestäjän tulee jatkossa kurinpitotoimea harkitessaan ottaa huomioon teon laatu sekä oppilaan tai opiskelijan ikä ja kehitystaso. Kurinpitotoimia harkitessa opetuksen järjestäjän tulee huomioida perusopetuslain muutos kaksoisrangaistavuuden poistumisesta. Muutos parantaa perusopetuslakiin sisältyvien kurinpitotoimien käytettävyyttä, vaikka samassa asiassa olisi käynnistynyt rikosoikeudellinen prosessi.

Esiopetuksen muutokset löytyvät ePerusteista luvuista "Esiopetuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet", "Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet" ja "Oppilashuolto", kappaleesta "Yhteisöllinen oppilashuolto". Kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun liittyen muutokset löytyvät ePerusteista luvuista "Kaksivuotista esiopetusta ohjaavat yleiset velvoitteet", "Hyvinvointi, turvallisuus ja kestävä elämäntapa" ja "Oppilashuolto", kappaleesta "Yhteisöllinen oppilashuolto".

Perusopetuksen opetussuunnitelman muutokset löytyvät ePerusteista luvusta "Perusopetus yleissivistyksen perustana", kappaleesta "Opetuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet", luvusta "Oppimista ja hyvinvointia edistävän koulutyön järjestäminen", kappaleista "Yhteinen vastuu koulupäivästä", "Kasvatustieteiden ja kurinpidollisten keinojen käyttö" ja "Paikallisesti päätettävät asiat" sekä luvusta "Oppilashuolto", kappaleesta "Yhteisöllinen oppilashuolto".

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman muutokset löytyvät ePerusteista luvusta "Perusopetukseen valmistavan opetuksen lähtökohdat" ja "Oppilaan hyvinvointi sekä oppimisen ja koulun-

käynnin tuki”, kappaleesta ”Suunnitelma kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista”.

Lukiokoulutuksen muutokset löytyvät ePerusteista luvuista ”Lukiokoulutuksen tehtävä”, ”Opiskeluhuollon keskeiset periaatteet”, kappaleesta ”Yhteisöllinen opiskeluhoito” ja luvusta ”Kurinpitoimet”, kappaleesta ”Kurinpitoimien käyttämistä ja menettelyjä koskevan suunnitelman sisältö”.

Ammatillisen koulutuksen muutokset löytyvät ePerusteista ammatillista koulutusta koskevista erillismääräyksistä ”Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista” ja ”Opiskeluhuollon keskeiset periaatteet ja tavoitteet sekä opiskeluhoitosuunnitelman laatiminen ammatillisessa koulutuksessa” kappaleesta ”Opiskelijahuoltoa koskevat säännökset”.

Aikuisten perusopetuksen muutos löytyy ePerusteista luvusta ”Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet”, kappaleesta ”Hyvinvointi ja turvallisuus”.

Aikuisten lukiokoulutuksen muutos löytyy ePerusteista luvusta ”Turvallinen opiskeluympäristö ja työrauha”.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Kirsi Kukkonen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 81030
kirsi.kukkonen2(a)hel.fi

Nina Auvinen, projektisuunnittelija, puhelin: 310 15942
nina.auvinen(a)hel.fi

Riikka Merimaa-Jovanovic, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 64636
riikka.merimaa-jovanovic(a)hel.fi

Nina Onufriew, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi

Heidi Vesa, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27384
heidi.vesa(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano